

Rys historyczny Wydziału (1954 ÷ 2014)

Zdjęcie dziekana

Myśl o utworzeniu w Szczecinie uczelni rolniczej zrodziła się już pod koniec lat czterdziestych ubiegłego wieku. Realizacja tego pomysłu nastąpiła dopiero w 1954 roku. Oto kalendarium ważniejszych wydarzeń z 60 lat historii Wydziału.

- 01.04.1954 – Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego powołało zespół organizacyjny WSR w Szczecinie i powierzyło inż. Bogdanowi Zabłockiemu funkcję zastępcy rektora ds. administracyjnych.
- 21-22.05.1954 r. w Szczecinie odbył się Zjazd Rektorów Wyższych Uczelni Rolniczych w kraju, na którym rektorzy poparli inicjatywę otwarcia nowej uczelni rolniczej w Szczecinie oraz zadeklarowali pomoc w kompletowaniu niezbędnej kadry naukowo-dydaktycznej.
- 02.07.1954 r. – Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej wystąpiło z wnioskiem do Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego o formalne powołanie nowej uczelni rolniczej w Szczecinie.
- 08.07.1954 r. – Minister Szkolnictwa Wyższego mianował Mariana Lityńskiego na stanowisko rektora w tworzącej się w Szczecinie Wyższej Szkole Rolniczej.
- 10.07.1954 r. – rektor Marian Lityński powierzył doc. Antoniemu Linke organizację Wydziału Rolnego oraz obowiązki pierwszego dziekana.
- 17.07.1954 r. – Prezydium Rządu podjęło uchwałę o utworzeniu w Szczecinie kolejnej uczelni – Wyższej Szkoły Rolniczej z jednym Wydziałem Rolnym, który po połączeniu w 1957 r. z Wydziałem Zootechnicznym zmienił nazwę na Rolniczy, a w 2001 r. na Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa.

Pierwsze egzaminy wstępne odbyły się już 6-7 sierpnia 1954 r., a uroczystość inauguracyjna pierwszego roku akademickiego 1954/1955 - 01 września. Uroczystość zaszczylił obecnością minister szkolnictwa wyższego Adam Rapacki.

Pierwszy rektor nowopowstałej uczelni Marian Lityński podczas uroczystości powiedział (...) *„Na kartach historii naszej odrodzonej ojczyzny zapisana została dziś jeszcze jedna data doniosta dla Ziemi Zachodnich. Jest nią inauguracja pierwszego roku akademickiego w nowej uczelni rolniczej - siódmej WSR w kraju, czwartej wyższej uczelni w Szczecinie”*.

Naukę rozpoczęło 248 studentów. Z tej liczby czteroletnie studia inżynierskie ukończyły 153 osoby. Uroczyste wręczenie dyplomów inżynierskich pierwszego rocznika odbyło się 22.06.1958 r.

Rektor Marian Lityński, zwracając się do absolwentów, powiedział: (...) *„życzę wam młodzi przyjaciele, aby w życiu waszym przyświecały wam najszlachetniejsze pobudki i głębokie umiłowanie ojczyzny (...). Chcielibyśmy pozostać dla was nadal waszymi doradcami, póki nas nie dogonicie i prześcigniecie (...)”*.

- 31.12.1954 r. - zakończył się pierwszy okres organizacji Wydziału Rolnego WSR w Szczecinie. Uczelnia zatrudniała 53 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 5 samodzielnych, 22 pracowników administracji i 44 obsługi.
- 1955 r.:

- utworzono Wydział Zootechniczny,
 - powołano Rolnicze Studium Zaoczne, przekształcone później w Zawodowe Studium Zaoczne,
 - otwarto Bibliotekę Główną w gmachu przy ul. Janosika 8,
 - przejęto gospodarstwa rolne w Lipniku i Ostoi dla celów naukowo-dydaktycznych, później przekształcono je w Rolnicze Zakłady Doświadczalne,
 - przejęto budynek przy ul. Armii Czerwonej (obecnie Monte Cassino).
- 1957 r. - połączono wydziały: Rolny i Zootechniczny w jeden Wydział Rolniczy; dziekanem został dr Józef Piszczek. To posunięcie organizacyjne rektora Mariana Lityńskiego i Senatu było podyktowane koniecznością skupienia, skromnego wówczas potencjału kadry naukowo-dydaktycznej, aby w perspektywie można było uzyskać prawo doktoryzowania i kształcić kadrę dla potrzeb uczelni i regionu.
 - 1958 r.- rozpoczęło działalność wydawnictwo Zeszytów Naukowych WSR.
 - 1959 r.- Wydział Rolniczy uzyskał prawo doktoryzowania w zakresie nauk rolniczych. Również w tym roku uczelnia otrzymała od władz miasta budynek przy Słowackiego 17.
 - 1960 r. - uczelnia przejęła grunty gospodarstw rolnych Rajkowo i Przylep, powiększając areał do 1583 ha użytków rolnych.
 - 1964 r. - Wydział otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii.
 - 1965 r. - w ramach Wydziału Rolniczego utworzono Oddział Zootechniczny, który w 1968 r. przekształcono w Wydział Zootechniczny, a w 1999 r. w Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Należy tu wspomnieć, że WSR w Szczecinie do 1966 roku pozostawała uczelnią jednowydziałową z Wydziałem Rolniczym.
 - 16.02.1966 r. - rozporządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego przeniesiono z WSR w Olsztynie do WSR w Szczecinie Wydział Rybactwa Morskiego, przekształcając ponownie naszą uczelnię w dwuwydziałową, a od 1968 roku - u progu swego 15-lecia - w trójwydziałową.
 - 1970 r. - przekształcono Katedrę Mechanizacji Rolnictwa w Instytut Mechanizacji Rolnictwa, jako Oddział Mechanizacji Rolnictwa.
 - 1970 r. zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego wprowadzono strukturę instytutową na Wydziale; powstały cztery instytuty i trzy katedry.
 - 01.01.1972 r. - Rada Państwa PRL przemianowała WSR w Szczecinie, podobnie jak inne uczelnie rolnicze w kraju, w Akademię Rolniczą.
 - 1976 r. - w ramach Wydziału wyodrębniono specjalność „ekonomika i organizacja gospodarki wielkotowarowej, którą w 1987 r. przekształcono w Wydział Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej, a w 2008 roku - w Wydział Ekonomiczny.
 - 1995 r. - Instytut Mechanizacji Rolnictwa przekształcono w Instytut Techniki Rolniczej, a w 1998 r. - w Instytut Inżynierii Rolniczej.

- 1996 r. - Wydział wzbogacił się o ponad 3000 m² powierzchni użytkowej w nowym budynku przy ul. Papieża Pawła VI 3, w którym znalazły miejsce jednostki przeniesione z ul. Janosika 8: Zakład Fizyki, Katedra Erozji i Rekultywacji Gleb, Katedra Biometrii i Doświadczalnictwa, Zakład Eksploatacji Systemów Technicznych, Zakład Użytkowania Maszyn i Urządzeń Rolniczych, Zakład Hydrologii i Melioracji, Katedra Meteorologii i Klimatologii.
- 2001 r. - uchwałą Senatu Akademii Rolniczej, Wydział Rolniczy zmienił nazwę na Wydział Kształtowania Środowiska i Rolnictwa.
- 2002 r. - przy ul. Słowackiego 17 oddano do użytku budynek dziekanatu z salą wykładową na 190 osób oraz 30-osobową salą komputerową.

W pierwszej połowie lat 90 ub. wieku i początku XXI w. Wydział znacząco powiększył ofertę kształcenia, powołując oprócz „rolnictwa” i „techniki rolniczej i leśnej” (1994), pięć nowych kierunków studiów:

- 1990 r. – ogrodnictwo,
- 1993 r. – ochrona środowiska,
- 2003 r. – architektura krajobrazu,
- 2010 r. – gospodarka przestrzenna,
- 2011 r. – gospodarka odpadami i rekultywacja terenów zdegradowanych.

Działalność dydaktyczna Wydziału polegała na stałym doskonaleniu organizacji studiów oraz programów kształcenia. Wymienione kierunki dobrze wpisują się w koncepcję zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, w tym rolnictwa.

- 01.01.2009 r. - decyzją Sejmu RP został utworzony Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, który przejął dziedzictwo dwóch uczelni tj. Akademii Rolniczej (rok utworzenia 1954) i Politechniki Szczecińskiej (rok utworzenia 1946).
- 2010 r. - nastąpiła likwidacja Instytutu Inżynierii Rolniczej; na bazie jednostek Instytutu utworzono cztery samodzielne katedry: Katedrę Budowy i Użytkowania Urządzeń Technicznych, Katedrę Fizyki i Agrofizyki, Katedrę Gospodarki Wodnej, Katedrę Inżynierii Systemów Agrotechnicznych.
- 09.2011 r. - z budynku przy ul. Janosika 8 przeniesiono jednostki: Pracownię Sadownictwa do budynku przy ul. Słowackiego 17, Pracownię Warzywnictwa do budynku przy ul. Papieża Pawła VI 1, Katedrę Dendrologii i Kształtowania Terenów Zieleni oraz Pracownię Roślin Ozdobnych do budynku przy ul. Papieża Pawła VI 3.
- 2013 r. - z budynku przy ul. Janosika 8 Laboratorium Kultur Tkankowych przeniesiono do wyremontowanych pomieszczeń przy ul. Słowackiego 17.

Znaczącym osiągnięciem Wydziału w jego 60-letniej działalności jest poszerzenie uprawnień do nadawania stopni naukowych w następujących dyscyplinach:

- agronomii - doktor (30.09.1959 r.), doktor habilitowany (1964 r.),
- inżynierii rolniczej - doktor (24.03.2003 r.), doktor habilitowany (25.02.2013 r.),
- ochrony i kształtowania środowiska - doktor (26.06.2000 r.),
- ogrodnictwa - doktor (26.01.2004 r.).

Zwiększa to możliwość powoływania nowych kierunków kształcenia, w tym kierunków międzywydziałowych oraz szerszej współpracy naukowej w nowej strukturze organizacyjnej, jakim jest Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Godnym podkreślenia jest fakt, że wielu pracowników naszego Wydziału brało udział w tworzeniu nowych jednostek naukowo-dydaktycznych, np. Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, Wydziału Ekonomicznego, czy też obecnego Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.

Przedstawiony rozwój Wydziału (obecnie Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa) jest zasługą kolejnych pokoleń pracowników naukowo-dydaktycznych, inżyniersko-technicznych i administracyjnych. Wielu z nich odeszło od nas na zawsze, ale pozostaną w naszej pamięci.

Opracował
Prof. dr hab. Stanisław Dzienia